

DOHODA O SPOLUPRÁCI na manažmente populácie medveďa hnedého (*Ursus arctos*)

medzi týmito zmluvnými stranami:

Zadávatel': Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
Sídlo: Tajovského 28/B
 974 01 Banská Bystrica
Zastúpená: Ing. Milan Boroš, generálny riaditeľ
IČO: 17 058 520

a

Vykonávateľ: Poľovnícke združenie Magura
Sídlo: Lipovec 55,
 03861 Vrútky
Zastúpená: Marian Lamoš, predseda
IČO: 36 132 276

Článok I

Predmet dohody

1. Štátna ochrana prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“) je v zmysle určenia Ministerstva životného prostredia SR podľa § 29 písm. c) a § 40 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vydaného pod č. 8568/2015-2.3 zo dňa 18. decembra 2015 oprávnená zabezpečiť realizáciu činností zakázaných v zmysle § 35 zákona.
2. Predmetom tejto dohody o spolupráci je **zabezpečenie starostlivosti** o populáciu chráneného živočícha medveďa hnedého (*Ursus arctos*) v územnej kompetencii Správy NP Malá Fatra, konkrétne v okrajových častiach intravilánu k. ú. Turčianske Kľačany (druhý stupeň ochrany prírody). Ide o vylúčenie jedného, subadultného jedinca medveďa hnedého z populácie – odstrelom (ďalej len „odstrel“).
3. Medveď bude usmrtený v okrajových častiach zastavaného územia obce Turčianske Kľačany.
4. Z populácie bude vylúčený tzv. „**problémový**“ jedinec, ktorého pohyb je zaznamenaný priamo v obci Turčianske Kľačany.
5. Pohyb jedinca v obci Turčianske Kľačany bol na Riaditeľstvo Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky telefonicky nahlásený vo večerných hodinách dňa 21. júna 2017, zo strany S – NP Malá Fatra. Išlo o nahlásenie jedinca, ktorý sa bez zjavnej plachosti pohyboval v záhradách pri rodinných domoch. O výskyte toho medveďa bola správa NP Malá Fatra informovaná dňa 12.6.2017 obyvateľkou obce, ktorá zistila jeho prítomnosť v záhrade rodinného domu. Dňa 13.6. 2017 bola zo strany Správy NPMF vykonaná obhliadka, ktorá potvrdila (na základe pobytových znakov) prítomnosť medveďa. O

d'alšej prítomnosti jedinca na lokalite obdržala Správa NPMF informáciu až 21.6.2017 vo večerných hodinách od poľovného hospodára PR Lipovec. Okamžite bol uskutočnený výjazd na lokalitu. Pred týmto výjazdom situáciu riešila polícia. Po príchode na lokalitu o cca 21.30 hod bol pozorovaný cca 60 -70 kg jedinec, ktorý neprejavoval žiadnu plachosť a bolo sa možné k nemu priblížiť na vzdialenosť 15 – 20 metrov. Aj po použití plašenia (hluk, svetlo) sa medveď iba stiahol do priľahlej húštiny (vzdialenosť cca 40 m od obývaného domu).

Predpokladáme, že tento jedinec navštevoval danú lokalitu aj v jeseni 2016, kde došlo k poškodeniu ovocných drevín. Vzhľadom na pokročilé ročné obdobie, pozberanú úrodu a čas hibernácie sa tam až do júna 2017 neukázal.

Počas uvedených výskytov nebolo hlásené ani nijako zaznamenané konzumovanie nezabezpečených odpadkov. Lákadlom boli, sú zrejme i budú všade prítomné ovocné dreviny (jablone, slivky, čerešne, orechy). Za závažné považujeme neprirodzené správanie jedinca, ktorý strpí prítomnosť človeka na rizikovú vzdialenosť, čo neúmerne zvyšuje možnosť nebezpečných stretov. Obyvatelia obce požadujú vzniknutú situáciu urýchlene riešiť, z čím sa plne stotožňujeme.

6. Na základe uvedených skutočností je ŠOP SR toho názoru, že tento medveď je naučený na získavanie potravy z ovocných stromov, rastúcich v zastavanom území obce. Je vysoko pravdepodobné, že popri tom môže získavať potravu aj z iných zdrojov (plodiny pestované v záhradách, menšie hospodárske zvieratá a tiež odpadky), čím dochádza k postupnej synantropizácii. Doteraz spôsobené škody nie sú veľkého rozsahu, no za závažnú hrozbu považujeme stratu plachosti a možnosť priameho ohrozenia ľudského zdravia.
7. Pracovníci ŠOP SR, Správy NP Malá Fatra vykonávajú pravidelný, systematický zber údajov o výskyte jedincov a vzniknutých škodách v širšej oblasti národného parku. Práve v obciach Turčianske Kľačany a Lipovec sú každoročne takéto prípady evidované (aj v súčinnosti s OUŽP Martin).
8. Dňa 22. júna 2017 vedúci zásahového tímu pre medveďa hnedého na Slovensku zvolal zásahový tím za účelom vyriešenia problematickej situácie, ktorého sa zúčastnili nasledovné subjekty:
 - Štátna ochrana prírody SR,
 - Štátna ochrana prírody SR, Správa NP Malá Fatra
 - Komora veterinárnych lekárov SR (telefonicky),
 - PZ Magura.Podľa vyjadrení veterinárneho lekára toto správanie u uvedeného medveďa vykazuje známky zmeneného správania a straty plachosti, čím sa neúmerne zvyšuje riziko nebezpečných stretov a škôd. Podľa vyhodnotenia vyjadrení zástupcov zásahového tímu, bolo rozhodnuté o usmrtení uvedeného jedinca formou dohody o spolupráci, aby sa čo najrýchlejšie predišlo nebezpečným stretom a neúmerným škodám.
9. Usmrtením problémového jedinca, sa predchádza ďalším kolíznym stretom s človekom a ľudskými aktivitami.

Článok II

Čas plnenia

1. Táto dohoda sa uzatvára na dobu určitú a to od **23. júna 2017** do **31. júla 2017** alebo do doby usmrtenia odstrelom konkrétneho jedinca, podľa toho, ktorá skutočnosť nastane skôr.

Článok III

Práva a povinnosti poľovného subjektu

1. Odstrelu bude predchádzať mapovanie za účelom presného posúdenia a identifikácie konkrétneho jedinca.
2. Poľovnícky subjekt zabezpečí súlad predmetu dohody o spolupráci s právnymi predpismi na úseku poľovníctva (zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a príslušných vykonávacích vyhlášok).
3. Usmrtený jedinec je v zmysle platných právnych predpisov majetkom poľovníckeho subjektu.
4. Usmrtenie bude realizované takým spôsobom a na takom mieste, aby bolo jednoznačné, že došlo k usmrteniu požadovaného jedinca. Vnadenie nie je možné realizovať.
5. Kontaktnými osobami pri plnení tejto „Dohody o spolupráci“ sú za Poľovnícky subjekt p. Daniel Pitak – poľovnícky hospodár, tel.: +421/905642111 a za ŠOP SR, Správu NP Malá Fatra, RNDr. Michal Kalaš – riaditeľ Správy NP Malá Fatra, tel.: +421/903 298 130.
6. Poľovnícky subjekt umožní kontaktnej osobe ŠOP SR vykonať biometrické meranie usmrtených jedincov a odber biologických vzoriek.
7. Nahlásenie realizácie usmrtenia ako aj samotné usmrtenie jedinca bude bezprostredne nahlásené kontaktnej osobe zo Správy NP Malá Fatra. Jedinec bude ponechaný na mieste usmrtenia do príchodu kontaktnej osoby.
8. Poľovnícky subjekt zodpovedá za dodržanie ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky, ktoré by mohli byť dotknuté v súvislosti s usmrtením jedinca medveďa hnedého (napr. zákon 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi).

Článok IV

Práva a povinnosti ŠOP SR

1. Medveď hnedý (*Ursus arctos*) je chráneným druhom živočícha a v zmysle § 35 ods. 1 písm. a) zákona je zakázané chytať, zraňovať alebo usmrtiť ho v jeho prirodzenom prostredí. Z tohto dôvodu by bolo potrebné mať na usmrtenie vydanú výnimku od Ministerstva životného prostredia SR. Usmrtenie odstrelom je však v tomto prípade činnosťou súvisiacou so zabezpečením starostlivosti o chránené druhy a je obstarávané na základe tejto dohody o spolupráci. Z tohto dôvodu je možné usmrtiť (odstrelom) problémového jedinca bez vydanéj výnimky od Ministerstva životného prostredia SR, tak ako je uvedené v Článku I tejto dohody.

Článok V
Všeobecné ustanovenia

1. V tomto konkrétnom prípade neexistuje iná vhodná alternatíva ako usmrtenie odstrelom a toto usmrtenie jedinca neohrozí zachovanie populácie medveďa hnedého v národnej sústave chránených území. Usmrtenie zároveň nebude mať významný negatívny vplyv na populáciu medveďa hnedého v rámci európskej sústavy chránených území NATURA 2000.
2. Usmrtenie predmetného jedinca je v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov obce Turčianske Kľačany, a preto ide o odôvodnený prípad (§ 40 ods. 3 písm. c) zákona.
3. Táto dohoda je vyhotovená v štyroch originálnych vyhotoveniach, pričom každá zo zmluvných strán dostane dve vyhotovenia.

V Banskej Bystrici, dňa: 22. júna 2017

V Lipovci, dňa: 22. júna 2017

.....
Ing. Milan Boroš
generálny riaditeľ ŠOP SR

.....
Maria Lamoš
predseda PZ Magura